

РЕШЕНИЕ

№ 84

гр. Плевен, 01.03.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – ПЛЕВЕН, II ВЪЗ. ГРАЖДАНСКИ СЪСТАВ, в публично заседание на петнадесети февруари през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: ВЕСЕЛА ЛЮБ. САХАТЧИЕВА

Членове: РЕНИ М. СПАРТАНСКА
КРАСИМИР ИВ. ПЕТРАКИЕВ

при участието на секретаря В. Н. П.
като разгледа докладваното от КРАСИМИР ИВ. ПЕТРАКИЕВ Въззивно гражданско дело № 20224400500912 по описа за 2022 година

Производство по чл.258 и следващите от ГПК.

С Решение № 1475/13.10.2022 г., постановено по гр. дело № 7329/2021 г. по описа на Плевенски районен съд, съдът е **отхвърлил** предявените обективно съединени иски с правно основание чл. 422, ал. 1, във вр. чл. 415, ал. 1, във вр. чл. 124, ал. 1 от ГПК за установяване, че в полза на Агенция за социално подпомагане“, Булстат ***, със седалище и адрес на управление: гр.София 1051, ул.“Триадица“ №2, представлявана от Р. Д. П. - изпълнителен директор, чрез пълномощник Т. Г. Д. - М. - директор на „Дирекция „Социално подпомагане“ гр.Плевен, адрес: гр.Плевен, пл.“Иван Миндиликов“ №8, съществуват вземания против В. В. И. с ЕГН *****, адрес: гр.П., ул.“Х.Я. №* и последният дължи на „Агенция за социално подпомагане“ сумата от 7160 лв. главница, сумата от 388,24 лв. лихва за забава за периода от 28.12.2014г. до 10.07.2015г., законна лихва върху главницата, считано от 06.04.2016г. до окончателното изплащане на вземането, за които е издадена Заповед №1587/07.04.2016г. по ч.гр.д.№2414/2016г. по описа на ПлРС, като неоснователни.

Срещу така постановеното решение е постъпила въззивна жалба от Агенция за социално подпомагане – гр. София чрез пълномощника М. К. М. – Директор на Дирекция „Социално подпомагане“ – гр. Плевен, която счита обжалваното решение за невалидно и недопустимо, а по съществото си за неправилно и необосновано.

На първо място, въззивникът твърди, че в диспозитива на решението съдът не се е произнесъл относно искането за присъждане на разноските, направени от същия в заповедното производство по ч. гр. дело № 2414/2016 г. в размер на 151,00 лв. - платена държавна такса, както и в исковото производство в размер на 150.95. лв. - заплатена държавна такса и внесен депозит за назначаване на особен представител на ответника г-н В. И. в размер на 731,00 лв.

На следващо място, в проекта за доклад по делото в определение № 2909/15.07.2022 г. липсва указание от съдебния състав, че не са представени доказателства, от които да е видно, че на ответника е предоставена целева помощ чрез изплащане на сума в размер на 7160 лв. и преведена по банкова сметка или изплащане на каса за изработване на 2 бр. бедрени модулни протези за долен крайник. Този пропуск на съда е попречил за установяване на всички релевантни факти по делото. Преведената сума представлява сбора от процесната сума в размер на 7160,00 лв. и отпусната на ответника И. целева помощ в общ размер на 848,00 лв.

Въззивникът счита за неправилно разбирането на съда, че заповедта за възстановяване № РД-05-0205/13.07.2015 г. не е връчена по надлежния ред и същата не е влязла в сила. Според съдебния състав не е спазена процедурата за уведомяване на ответника за издадената заповед по реда на чл. 61, ал. 3 АПК. Въззивникът Агенция за социално подпомагане е изпратил заповедта два пъти с писма с обратна разписка на ответника по първоинстанционното производство г-н И., като същия не е открит на адреса. Поради това, съобщаването на административния акт е осъществено, съобразно първият от алтернативно посочените в чл. 61, ал.3 АПК начини, а именно чрез поставяне на административния акт на таблото за обявления на ДСП-Плевен. Поставянето и свалянето са били удостоверени с подписа на служител на административния орган, че съобщаването за издадената заповед е извършено по реда на чл. 61, ал. 3 АПК.

Въззивникът изразява становище, че заповедта е връчена по надлежния ред, същата не е обжалвана в законоустановения срок и е влязла в сила.

Моли Окръжния съд, да постанови решение, с което да отмени в цялост, като неправилно и необосновано обжалваното първоинстанционно решение и да реши делото по същество. Претендира направените пред настоящата инстанция разноски.

В законоустановения срок не е постъпил писмен отговор от въззиваемия В. В. И..

В съдебно заседание въззивникът Агенция за социално подпомагане – гр. София чрез представляващия М. М. – Директор на Дирекция „Социално подпомагане“ – гр. Плевен изразява становище, че първоинстанционното решение е неправилно и моли, същото да бъде отменено, като бъде уважена претенцията на Агенция за социално подпомагане – гр. София.

В съдебно заседание въззиваемият В. В. И. не се явява. Представява се от особен представител – адв. И. А. от Адвокатска колегия – гр. Плевен, който излага съображения, че няма как да бъде компенсирана порочната практика на връчване, която не е от кръга на задълженията на Агенция за социално подпомагане, като не е без значение как точно ще се докаже връчването на заповедта, която е коментирана и в първоинстанционното решение. На практика, дълги години са използвани „Български пощи“ и връчването с обратни разписки. Ненадлежно оформените разписки няма как да послужат като доказателство за връчване и това няма как да бъде компенсирано в рамките на настоящия процес. Моли, да бъде оставено в сила първоинстанционното решение.

Окръжният съд, като прецени доводите, изложени в жалбата и доказателствата по делото, намира за установено следното от фактическа страна:

Въззивната жалба е подадена в законоустановения срок от активно легитимирана страна, поради което е процесуално допустима.

Разгледана по същество е частично основателна.

Съгласно нормата на чл. 269 от ГПК, въззивният съд се произнася служебно по валидността на решението, а по допустимостта - в обжалваната му част, като по останалите въпроси е ограничен от посоченото в жалбата.

Обжалваното първоинстанционно решение е валидно, тъй като не е постановено в нарушение на правни норми, които регламентират условията за валидност на решенията – постановено е от съд с правораздавателна власт по спора, в законен състав, в необходимата форма и с определеното съдържание.

Предметът на настоящето производство обхваща решението изцяло.

Въззивната инстанция приема, че решението в обжалваната част е допустимо, тъй като са били налице положителните предпоставки и са липсвали отрицателните за предявяване на исковата молба, а съдът се е произнесъл именно по исковата молба с която е бил сезиран, поради което няма произнасяне в повече от поисканото.

По отношение на възприетата от районния съд фактическа обстановка следва да се посочи, че въззивният съд е обвързан от онези фактически изводи, за които във въззивната жалба и отговора към нея липсват оплаквания, т. е. настоящата инстанция не може да приеме за установена различна фактическа обстановка без нарочни възражения в този смисъл от страна на жалбоподателя и/или въззиваемата страна.

В същност в жалбата няма твърдения за неправилно изяснени факти, а основните оплаквания са за тяхното правно тълкуване. Окръжният съд споделя изцяло възприетата от РС-Плевен фактическа обстановка, която накратко е следната:

Безспорно по делото е, че по ч.гр.д.№2414/202016г. описа на РС-Плевен, на „Агенция за социално подпомагане“, е била издадена Заповед №1587/07.04.2016г. по ч.гр.д.№2414/2016г. по описа на ПлРС, по силата на която е разпоредено длъжника В. В. И. да заплати сумата от 7160 лв. главница, сумата от 388,24 лв. лихва за забава за периода от 28.12.2014г. до 10.07.2015г., законна лихва върху главницата, считано от 06.04.2016г. до окончателното изплащане на вземането, както и сумата от 151 лв. разноски за държавна такса. Тъй като заповедта е връчена при условията на чл.47, ал.5 ГПК, с определение № 261387/04.11.2021г. на заявителя била указано правото по чл.415, ал.1 т.2 ГПК.

Не е спорно, че исковата молба е подадена в законовия месечен срок.

Безспорно по делото е и се установява от представените от ищеца и неоспорени от ответника заверено копие на заявление – декларация; заверено копие на медицински протокол на ЛКК и Заповед №4598 от 29.08.2014г. на

Директора на ДСП-Плевен, че В. В. И. е кандидатствал за получаване на целева помощ за хора с увреждания по чл. 44, ал. 2 Закона за интеграция на хората с увреждания за помощни средства/медицински приспособления и съоръжения, като била отпусната сумата от 7160 лв. за два броя бедрени модулни протези за долен крайник. Заповедта е връчена на И. на 01.09.2014г. , на която дата същият е узнал за срока, в който да представи разходооправдателни документи. Съгласно същата покупката следвало да бъде извършена в 30/90 дневен срок от издаване на заповедта като в този срок следвало да се представят оригинална фактура и фискална бележка, копие от тях, приемно предавателен протокол.

Не се спори, че при извършена проверка, е установено, че дължимите разходооправдателни документи (фактура с касов бон, приемно-предавателен протокол) не са представени от ответника.

Също не се спори и относно обстоятелството, че била издадена Заповед № 1506-РД0205/13.07.2015г. на Директора на ДСП-Плевен за възстановяване на целева помощ за покупка, изработка и ремонт на медицински изделия и/или помощни средства, приспособления и съоръжения, с която се кани въззиваемия да възстанови получената сума.

Спорен е въпросът дължи ли въззиваемият сумата предмет на издадената заповед за изпълнение.

За да отхвърли предявения иск РС-Плевен е приел, че не е установено получаване на средствата от въззиваемия, а също и че заповедта за възстановяването им не е влязла в законна сила.

Тези изводи на първата инстанция са изцяло правни, но не се споделят от настоящия въззивен състав.

С разпоредбите на чл. 44, ал. 2 ЗИХУ, респ. чл. 39 ППЗИХУ /Действащи към момента на възникване на правоотношението/ е прогласено правото на хората с увреждания да получават целеви помощи. В чл. 44, ал. 2 ППЗИХУ е предвидено, че хората с увреждания съобразно своите потребности имат право на целеви помощи за изработване, закупуване и ремонт на помощни средства, приспособления, съоръжения и медицински изделия, посочени в списъците по чл. 35, ал. 1, с изключение на медицинските изделия, които се изплащат изцяло или частично от Националната здравноосигурителна каса.

Във всички случаи обаче тези помощи се отпускат за покриване на конкретни, реални, неотложни потребности и за да се използват тези средства само за тази цел от нуждаещите се лица и за да се избегне възможността от злоупотреба с тях, е регламентиран подробно редът, по който те се отпускат, разходват и отчитат – [чл. 43а, ал. 4 ППЗИХУ](#), както и санкцията, предвидена в [чл. 43б ППЗИХУ](#) - лицата неизползвали целевата помощ по предназначение възстановяват пълния размер на помощта. Съгласно [чл. 43, ал. 4 ППЗИХУ](#) в срок от 30 дни от получаване на помощта правоимащото лице, негов законен представител или упълномощено от него лице представя в съответната ДСП оригиналната фактура и касова бележка за справка и прилага копие от двата документа ведно с приемо-предавателен протокол за получаване на изделиято. Според ал. 5 срокът е 90 дни ако се касае за медицински изделия, изработени по индивидуална поръчка.

В чл.45 ал.4 от ЗИХУ изрично е прогласено, че недобросъвестно получени средства за месечни добавки и помощи се възстановяват с лихвата по реда за събиране на държавните вземания.

За да установи наличието на вземането си ДСП-Плевен следва да докаже отпускане на целева помощ спрямо въззиваемия - ответник по действащия към онзи момент ЗИХУ, недобросъвестност при получаване на помощта от лицето или друго неизпълнение на законово изискване и влизане в сила на заповед за нейното възстановяване, с която тя се индивидуализира като частно държавно вземане.

В настоящия случай всички тези елементи са налице. Както бе посочено по-горе налице е Заповед №4598 от 29.08.2014г. на Директора на ДСП-Плевен, с която на В. В. И. е отпусната сумата от 7160 лв. за два броя бедрени модулни протези за долен крайник. Сумата е изплатена по банков път, като плащането е общо по целеви групи, с разбивки на отделните физически лица.

Следва да се отбележи, че по делото не е подаден отговор нито от въззиваемия, нито от неговия особен представител и няма никакви възражения в тази насока. Също така в обявения от съда доклад липсват указания към ищеца, че следва да установява превода на паричната сума. Общата фраза, че следва да докаже наведените положителни факти, включително основанието на вземането си не може да се разбира, като точно указание или разпределение на доказателствена тежест по отношение на този

конкретен факт, който в същност дори не е оспорен.

Едновременно с това, установено е, че въззиваемият И. не е представил в законово установените срокове доказателства за това, че е разходвал порите по предназначение. В тази връзка твърдението в ИМ не е оборено, предвид непредставянето на доказателства за изпълнение на това задължение, което правилно е разпределено в тежест на ответника И.. Ето защо Окръжният съд счита, че не се доказва, получената целева помощ да е изпълнила предназначението си, като са налице условията на чл. 43б за възстановяване пълния размер на помощта. Поради това и издадената от ДСП-Плевен заповед за възстановяване на целева помощ е издадена при спазване на законовите изисквания и при наличие на законовите основания.

За да породи своите правни последици тази заповед, като административен акт следва да влезе в сила. Влизането в сила се обуславя от нейното връчване. Основното възражение на въззиваемия, прието и от съда, че тъй като лицето е напуснало адреса си и поради това не му е връчена по пощата, а заповедта не е поставена на таблото за обявления и Интернет страницата на ДСП не е влязла в сила. Тези изводе на първата инстанция не се споделят от настоящия въззивен състав. Към момента на издаване на заповедта и нейното връчване – 13.07.2015г. действа чл.61 от АПК в следната си редакция /ДВ, бр. 27 от 2014 г., в сила от 25.03.2014 г./: „Административният акт, съответно отказът да се издаде акт, се съобщава в тридневен срок от издаването му на всички заинтересовани лица, включително на тези, които не са участвали в производството. (2) Съобщаването може да се извърши чрез устно уведомяване за съдържанието на акта, което се удостоверява с подпис на извършилото го длъжностно лице, или чрез отправяне на писмено съобщение, включително чрез електронна поща или факс, ако страната е посочила такива. (3) Когато адресът на някое от заинтересованите лица не е известен или то не е намерено на посочения от него адрес, съобщението се поставя на таблото за обявления, в Интернет страницата на съответния орган или се оповестява по друг обичаен начин. (4) (Нова) Индивидуалният административен акт може да бъде получен на мястото, където е заявен, или на посочен точен адрес, в случай че е заявено получаване чрез лицензиран пощенски оператор или по електронен път.“

Тъй като очевидно заповедта не е връчена лично на лицето, то в случая

приложима е хипотезата на чл.61 ал.3 от АПК, като съдът счита, че е налице редовно връчване. Първо до лицето са изпратени две известия за доставяне по български пощи – л.82 на адреса, който е оповестил в заявлението си и на който му е издадена заповедта за отпускане на целева помощ. Същите са върнати на 04.08.2015г. с изрично отбелязване, че получателят се е преместил на друг адрес. Веднага след това е залепено уведомление на таблото в приемната на ДСП-Плевен, което е свалено на 25.08.2015г. – л.83 от делото.

Окръжният съд счита, че с тези си действия въззивната агенция е изпълнила всички изисквания за връчване на процесната заповед. Известният адрес на лицето е преместен, няма данни за електронна поща или факс, за да се приложи чл.61 ал.2 от АПК, затова и правилно се е насочил към чл.61 ал.3 от АПК, тъй като лицето не е намерено на посочения от него адрес, а новият е неизвестен. Съдът счита, че изброените в чл.61 ал.3 от АПК хипотези са алтернативни, а не кумулативни. Т.е. не е необходимо поставянето едновременно на съобщение на таблото и публикация в Интернет страницата, а изпълнението на която и да било от тях е достатъчно, за да се счита връчването редовно. В този смисъл виж: Решение № 72 от 2.02.2011 г. на АдмС - София област по к. а. н. д. № 945/2010 г., докладчик председателят А. Р., в което изрично е посочено, че „Хипотезата на ненамиране на заинтересованото лице на посочения от него адрес е конкретно регламентирана в чл. 61, ал. 3 от АПК. В този случай законодателят не е предвидил прилагане на съобщението към преписката, а е формулирал други способи и изисквания за надлежно уведомяване за издадения административен акт, а именно: 1. съобщението се поставя на таблото за обявяване на административния орган; 2. в интернет страницата на съответния орган; 3. оповестяване по друг обичаен начин.“ Също и Определение № 10854 от 14.09.2018 г. на ВАС по адм. д. № 10577/2018 г., VII о., докладчик съдията В. А., Определение № 5255 от 23.04.2018 г. на ВАС по адм. д. № 4695/2018 г., V о., докладчик съдията Г. К..

Поради изложеното Окръжният съд счита, че издадената заповед № 1506-РД0205/13.07.2015г. на Директора на ДСП-Плевен за възстановяване на сумата от 7160лв. от В. И., представляваща целева помощ за покупка, изработка и ремонт на медицински изделия и/или помощни средства, приспособления и съоръжения, е влязла в законна сила. Индивидуалният административен акт е подлежал на обжалване, както изрично е посочено в

него, но не е бил обжалван от настоящия въззиваем и е влязъл в законна сила. С него е установено вземането на държавата в лицето на Дирекция "С.П." срещу лицето, което е получило целевата помощ. Принудителното изпълнение на тази заповед става по реда на чл. 418 от ГПК, както изрично предвижда чл. 14 б ал. 2 от ЗСП. В исковото производство по установяване на вземането, за което е издадена заповед за незабавно изпълнение, съдът може да провери единствено основаниято за издаването и, а в случая това е влязлата в сила Заповед 1506-РД0205/13.07.2015г.

При това положение последната доказва по основание и размер частно държавно вземане по смисъла на чл. 162, ал.4, вр. с ал.2 ДОПК. Тя представлява изпълнително основание по чл. 268, т.1 АПК, но на основание на чл. 269, ал.2 АПК породеното и удостоверено с нея частно държавно вземане подлежи на изпълнение по реда на ГПК. (в този смисъл вж. Решение № 52/29.04.2011 г. по т.д.№ 512/2010 г. на ВКС, ТК, I т.о., постановено по реда на чл. 290 ГПК). С други думи, доколкото заповедта е влязла в сила, тя обвързва съда да приеме за доказано вземането по основание и размер. Получената целева помощ не е изпълнила предназначението си по закон, а е била разходена за задоволяване на други нужди. С други думи, налице са условията на чл. 43б за възстановяване пълния размер на помощта.

По горните съображения претенцията се явява основателна и доказана. Задължението не е погасено, продължава да се дължи и е изискуемо, поради което ответникът трябва да се осъди да заплати на ДСП сумата от 7160 лева целева помощ, която не е изразходвал по предназначение, ведно с обезщетение за забава по чл. 86 ЗЗД, начиная от датата на подаване на заявлението по чл.417 от ГПК - 06.04.2016г. до окончателното ѝ плащане.

Съдът намира за доказан по основание и акцесорния иск за обезщетение за забава по чл. 84, ал.2 ЗЗД. Според чл. 45, ал.4 ЗИХУ недобросъвестно получени средства за месечни добавки и помощи се възстановяват с лихвата по реда за събиране на държавните вземания. Съдът счита, че от анализа на разпоредбата следва, че лихва се дължи с изтичането на 90-дневния срок за представяне на разходнооправдателни документи. В случая срокът изтича на 01.12.2017 г. и следователно оттогава настъпва и забавата. Изчислена по реда на чл. 162 ГПК, лихвата за забава за процесния период 28.12.2014г. – 10.07.2015г. се равнява на 388.24 лева. Ето защо именно за толкова следва да

се уважи искът.

Предвид изложеното Окръжният съд приема, че обжалваното Решение на Плевенски районен съд следва да бъде отменено изцяло, като вместо него се постанови друго по същество на спора, с което да се признае вземане в полза на ДСП-Плевен срещу В. И. за сумата от 7160лв. главница и 388.24лв. лихва за периода 28.12.2014г. – 10.07.2015г., както и за законната лихва върху главницата, считано от датата на подаване на заявлението по чл.417 от ГПК - 06.04.2016г. до окончателното ѝ плащане.

Предвид изхода на процеса В. И. следва да бъде осъден да заплати на ДСП-Плевен, сумата от 1657.43лв. разноски за двете инстанции – възнаграждение за особен представител и държавни такси.

С оглед всичко гореизложено, Окръжният съд

РЕШИ:

ОТМЕНЯ на осн. чл.271 от ГПК Решение № 1475/13.10.2022 г., постановено по гр. дело № 7329/2021 г. по описа на Плевенски районен съд изцяло, като вместо него **ПОСТАНОВЯВА:**

ПРИЗНАВА ЗА УСТАНОВЕНО, на основание чл.422 от ГПК, че в полза на „Агенция за социално подпомагане“, Булстат ***, със седалище и адрес на управление: гр.София 1051, ул.“Триадица“ №2, представлявана от Р. Д. П. - изпълнителен директор, чрез пълномощник Т. Г. Д. - М. - директор на „Дирекция „Социално подпомагане“ гр.Плевен, адрес: гр.Плевен, пл.“Иван Миндиликов“ №8, съществуват вземания против В. В. И. с ЕГН *****, адрес: гр.Плевен, ул.“Х.Я. №* и последният дължи на „Агенция за социално подпомагане“ сумата от **7160** лв. главница, сумата от **388,24** лв. лихва за забава за периода от 28.12.2014г. до 10.07.2015г., ведно със законна лихва върху главницата, считано от 06.04.2016г. до окончателното изплащане на вземането, за които е издадена Заповед №1587/07.04.2016г. по ч.гр.д. №2414/2016г. по описа на ПлРС.

ОСЪЖДА В. В. И. с ЕГН *****, адрес: гр.Плевен, ул.“Х.Я. №* **ДА ЗАПЛАТИ** на „Агенция за социално подпомагане“, Булстат ***, със седалище и адрес на управление: гр.София 1051, ул.“Триадица“ №2 сумата от **1657.43лв.** разноски за двете инстанции – възнаграждение за особен

представител и държавни такси.

РЕШЕНИЕТО подлежи на касационно обжалване пред ВКС на РБ в едномесечен срок от съобщението до страните, че е изготвено по реда на чл.280 и следващите от ГПК.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____